

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ז טבת תשע"ח | דף היומי בבלי: שבועות מז.
דף היומי בהלכה: מסעיף ה' עד סימן רצ"ב סעיף ב'. | לוח יומי מקוצר: עמוד 136 סימן רצ"א/רצ"ב.
מוסר: פרק י"ח ונמצא לפי זה בפשיטות עד פרק י"ח ולפי זה פשוט.
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק ב משנה ט' רבי שמעון אומר' עד משנה יב' וכל מעשיך יהיו לשם שמים'.



הדף היומי בהלכה

האם ניתן לקיים סעודה שלישית באכילת פירות?



שָׁבַע מאד, ואכילת פת תקשה עליו; או שאינו יכול לאכול פת, וכגון בערב פסח שחל בשבת, שאסור לאכול פת בזמן הראוי לסעודה שלישית, ואזי יכול להקל ולקיימה אף בפירות.

[שו"ע רצא, ה, ומשנ"ב כג-כה]

כפי שלמדנו, בסעודה שלישית יש לאכול פת, ולברך 'המוציא' על לחם משנה. יש אומרים שבדיעבד או בשעת הדחק ניתן לקיים סעודה זו בכל מאכל מחמשת מיני דגן; ויש אומרים שניתן אז לקיימה בכל דבר שנוהגים לאוכלו יחד עם הפת, כגון (בזמנם) בשר ודגים; ויש אומרים - אף בפירות. ועיקר ההלכה כדעה ראשונה, שיש לקיימה דווקא בפת, אלא אם כן הוא

הדף היומי בהלכה

האם בתפילת מנחה של שבת ביחידות אומרים 'ואני תפילתי'?



אבל בתפילת מנחה של יום טוב אין אומרים פסוק זה, כיון שאין בה קריאת התורה, שהיא עת רצון. ברם, בשבת נוהגים לאומרו אף בתפילה ביחידות; וכן כאשר במקרה אין ספר תורה לקריאה, ואזי יש לאומרו מיד לאחר 'ובא לציון', לפני קדיש.

[שו"ע רצב, א, ומשנ"ב א, ב וד]

בתפילת מנחה של שבת, לפני קריאת התורה, אומרים את הפסוק: "וְאֲנִי תְּפִלְתִּי לְךָ ה' יַעַת כְּצוֹן...". זאת על פי האמור במדרש על סמיכות פסוק זה לפסוק שלפניו: "יְשִׁיחוּ בֵּי יְשֻׁבֵי שְׁעָר וְנִגְיִנוֹת שׁוֹתֵי שְׁכָר", שדוד המלך עליו השלום אמר לפני הקב"ה: "רבונו של עולם, אין אומה זו כגויים, ששותים ומשתכרים ופוחזים, ואנו לא כן, אף על פי שאכלנו ושתינו, ואני תפילתי".

הדף היומי בהלכה

מדוע אין מוסיפים עליות בקריאת התורה במנחה של שבת?



סעודה שלישית בזמנה לאחר מנחה; וטעם נוסף - כדי שלא לחלק בין קריאה זו לקריאה של שני וחמישי, שאף בה תיקן עזרא הסופר שיהיו שלוש עליות, ואין מוסיפים עליהן כדי שלא לבטל את העם ממלאכתם.

[שו"ע רצב, א, ומשנ"ב ג; ביאורים ומוספים דרשו, 2-3]

עזרא הסופר תיקן לקרוא בתורה לפני תפילת מנחה של שבת, עשרה פסוקים לפחות, ובשלוש עליות. וטעם התקנה, כדי שגם העוסקים במלאכתם בימות החול, או העוסקים בחוצות בשיחה בטלה, יכנסו לבית הכנסת וישמעו את דברי התורה, ותיקנו שתהא קריאה זו בתחילת הפרשה של השבת הבאה. ואין להוסיף על מספר העליות, כדי שלא יאריכו בקריאה, ויוכלו לאכול

קמה הרבנית בבוקר וראתה שחסרים הפצים נוספים. שאלה את הרבי: "מדוע לא צעקת?" ענה לה: "צעקתי, אבל הגנבים לא התרשמו מזעקותי"...



הרב אברהם פוקס

והגדת לבנך ביום ההוא לאמור (שמות יג ח)

הגאון רבי חיים מרדכי זצ"ל רבה של טשכנוב, הגיע לרבו הרבי הקדוש היישימח ישראל' מאלכסנדר זצ"ל בשנה הראשונה לרבנותו. הוא נשאל האם דרש בפני עדתו, וענה: "הן". נשאל האם הדרשה פעלה, והודה: "לא כפי המצופה"...

אמר לו הרבי: שמעני ואספר לך מעשה שהיה. הרבי הקדוש רבי זאב וולף מזבריו זצ"ל לא יכול היה לשאת שיהודי יעבור עברה. כמה תשלם כדי שהיהודי לא יאבד עצמו לדעת לנגד עיניך? - כזו היתה הרגשתו לגבי עברה! לילה אחד, הקיץ לקול רחשים בדירתו. גנבים חדרו לדירה. נרעש: הלא יעברו על לא תגנבו! פנה אליהם בתחינה: יאמרו מה רצונם. קיבלו והלכו. אך למחרת, באו שוב... המחזה שב על עצמו, וכראותם עם מי יש להם עסק, באו כל לילה... הרבנית ראתה שבכל יום חסרים הפצים נוספים, שאלה את בעלה, וסיפר: מונע הוא יהודים מעברה. אמרה: בקצב כזה, יתרוקן הבית! אמר: 'אדרבה, הבי עצה! אמרה: 'כשיבואו תקרא ותצעק ותבריא אותם. כך לא יעברו עברה ולא ירוקנו את הבית'.

הבטיח שיעשה כן. בלילה באו הגנבים כדרכם. קם אליהם והתחיל לצעוק. אבל הם בהכירם את האיש ואת שיחו, לא שמו לב לזעקותיו. פנו לשלוח יד ברכושו, והוא מיהר לפייסם שיתן להם מרצונו הטוב...

קמה הרבנית בבקר וראתה שחסרים הפצים נוספים. שאלה: 'מדוע לא צעקת?' וענה: צעקתי אבל הם לא התרשמו מזעקותי... אמרה לו, הלילה, כשהם יבואו, תעיר אותי, כשאני אצעק - הם כבר יברחו...

הלילה הגיע ועמו הגנבים, החל הרבי לעוררה ולא קמה, ובינתיים פושטים הם יד בגניבה, עומדים לעבור עבירה! מיהר להניאם ונתן להם כחפצם.

בבוקר קמה הרבנית ושוב חסרים הפצים! מדוע לא הערת אותי? התאוננה. ניסיתי, אבל ישנת שינה עמוקה, השיב. אמרה לו, דע לך כלל: ככל שהשינה עמוקה יותר כך יש להעיר חזק יותר.

וסיים הרבי מאלכסנדר: כלל זה צריך הרב לדעת בנוגע לעדתו, המחנך בענין תלמידיו והאב עם תלמידיו. כאשר שנתם קלה יספיק קול רך, אך אם שנתם עמוקה יש לזעוק בקול!

(שרפי קודש, צדיק באמונתו)

פניני הפרשה

אומר לך את האמת, אמר רבי חיים שמואלביץ זצ"ל העורכים כתבו את הספר בצורה נפלאה ביותר, אף טוב יותר מכפי שאני עצמי אמרתי...



הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א על כרך חדש בסדרת הספרים 'אוצרותיהם אמלא'

אז נכנס אחד התלמידים אצל רבו, רבי חיים, ובפיו מלי שבח על הספר הנפלא, רבי חיים שמע את הדברים והגיב בחיך: "אומר לך את האמת! העורכים כתבו את הספר בצורה נפלאה ביותר, אף טוב יותר מכפי שאני עצמי אמרתי... אך באופן כללי יש בכתיבה חסרון אחד; את הדפיקה על הסטנדר לא שומעים!..."

"בספר זה", החמיא אותו תלמיד חכם, "הקריאה היא כה חיה וקולחת, מלהיטה ומלהיבה, עד כי חשים את האומר מול העיניים, אפילו באיזה שלב הוא היכה בידו על הסטנדר..."

(מתוך דברי ההקדמה לאוצרותיהם אמלא, שמות)

ברצוני לשתף את הקוראים בדברי טעם שאמר לי אחד מתלמידי החכמים החשובים שראה את הכרך הראשון, ובא להחמיא על צורת הספר וכתיבתו, וכה אמר: "אני קורא את הספר ומצליח לשמוע אפילו את הדפיקה על הסטנדר!..."

כשתמהתי לפשר הסגנון והניסוח, הוא שיתף אותי בדבר נפלא:

לפני קרוב לחמישים שנה, הופיע לאור עולם מקבץ שיחותיו של מרן הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, ראש ישיבת מיר, הלא הוא ספרו הנודע 'שיחות מוסר'. הספר עורר בשעתו הדים רבים וגרם להתרגשות עצומה בכל שדרות הציבור התורני. למעשה, אז לראשונה נגלה ברבים כוחו המוסרי העצום של רבי חיים במלוא העוצמה, ורעיונותיו המקוריים שכבשו את דרכם ללכות רבים.

פניני הפרשה

הלכו ההורים לרופא החרדי ד"ר סילברטון והוא חיווה דעתן שאין זה חולי, אבל ביקש שיקחו את התינוק להגרי"ש אלישיב זצ"ל וישמעו את פסקו



וישמרתם את המצות (שמות יב ז)

כדרך שאין מחמיצין את המצה כך אין מחמיצין את המצה (רש"י)

משפחה מסוימת התארחת בראש השנה בשכונת גאולה בירושלים לרגל הברית לנכדם. והנה בבוקר יום הברית הבחינו שיש לתינוק דלקת בעינו, והלכה מפורשת היא שבכאב עיניים יש לדחות את הברית.

הלכו לרופא החרדי ד"ר סילברטון והוא חיווה דעתן שאין זה חולי, אבל ביקש שיקחו את התינוק להגרי"ש אלישיב זצ"ל וישמעו את פסקו. הגיעו לבית הגרי"ש בשעה 3:30 אחר הצהריים, ומצאו שהגרי"ש, שהיה אז בשנת התשעים לחייו וחש חולשה רבה, הלך לנוח. המתינו שיקום.

כחצי שעה לפני השקיעה קם הגרי"ש, ראה את התינוק ופסק שהוא בריא.

יש לערוך מיד את הברית. מלכתחילה אמר: "תעשו כאן בבית". אך החליט: "מהודר יותר לעשות במנין, בבית הכנסת". שקיעת החמה בעוד עשרים דקות! מיד שלח לאחד משכניו שהיה מוהל, והוא עצמו יצא בזריזות רבה לבית הכנסת. למרות גילו ולמרות חולשתו, הליכתו של הגרי"ש היתה כה מהירה עד שהיה קשה להשיגו. כל אחד מהאנשים שראה ברחוב קרא לו להצטרף וכך אסף מנין בדרכו. הוא הסביר להורי התינוק שאין בריה, הסבים לא יוכלו להשתתף בברית ולא ידעו כלל על קיומה, כי לא נותרו אלא כמה דקות עד לשקיעה.

והתינוק נכנס בבריתו של אברהם אביו בעתו ובזמנו, כשהגרי"ש אלישיב סנדקו. (איש לרעהו מתוך: 'ישא ברכה')

משהתקרב הנער רבי משה מרדכי, הצליח אף לשמוע איך שאחד מבני המשפחה מתבטא: "מי זה הבחור הזה? האם גם הוא מהמשפחה?"... הרגשת אי נעימות פשטה בכל ישותו



חתנו של הגרי"ז, הגאון רבי יחיאל מיכל פיינשטיין זצ"ל, על אף היותו שקוע באמירת תהלים, שמע את אותו משפט שאמר בן המשפחה... הוא שמע את הנימה שבה נאמרו הדברים. הוא הבין בחכמתו ובצדקותו הגדולה את העלבון והבושה הנוראה שתקפה את הבחור הצעיר והוא ידע כי חייב הוא לשמור על כבודו. מה עשה? בו במקום הוא פנה אל מעיר ההערה ואמר בפליאה: "האינך יודע?! הלא בחור זה הנו יותר מבן משפחה, הוא היה אצל הרב יותר מבן?" וסיים רבי משה מרדכי: "כמה חכמה וצדקות יש כאן! כמה מדות טובות יש כאן. כמה רגישות לזולתו!"

(שר התורה)

יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך (אבות ב יד)

המעשה דלהלן סופר על ידי בעל המעשה הגאון רבי משה מרדכי שולזינגר זצ"ל: היה זה במלאת שלושים יום לפטירתו של הגרי"ז מבריסק זצ"ל. הנער רבי משה מרדכי שהיה אז בחור צעיר כבן 17 החליט לעלות להר המנוחות לציונו הטהור. משהגיע למקום הבחין כי רק בני המשפחה נמצאים ע"י הציון ואומרים תהילים. הרגשת אי נעימות מילאה את לבו בראותו כי הוא 'זר' במקום בקרב בני משפחת הגרי"ז.

והנה משהתקרב עוד, הצליח אף לשמוע איך שאחד מבני המשפחה מתבטא: "מי זה הבחור הזה? כלום גם הוא מהמשפחה?". כלומר: מה בדיוק הוא עושה כאן?...

פניני הפרשה

סילק רבי זונדל מסלנט את המכתב מעליו ואמר למשמשו: "לא אוכל לחתום על דבר שקר. אמרתי לך לכתוב כי 'אני מתפלל', ואתה כתבת כי 'אנו מתפללים', בלשון רבים"



והעתירו לה' אלקיכם (שמות י יז)

נענה האדמו"ר מסאטמאר ואמר: "נו, לדעת הרמב"ן הרי זה אמנם שקר גמור. אם המדובר במתפלל יחיד, אין לו להשתמש בלשון רבים".
סיפר רבי אברהם יפה'ן כי זמן רב היה מצטער למצוא היכן אמורים דברים אלה ברמב"ן, חיפש ולא מצא, והסיח דעתו מכל הענין. "כעבור כמה שנים – הוסיף וסיפר – "האיר ה' את עיני, ומצאתי כן מפורש ברמב"ן".
וזה לשון הרמב"ן בפסוק כאן: "וְהֶעֱתִירוּ לָהּ אֱלֹקֵיכֶם – לְשִׁנְיָהּ, כִּי כֵן אָמַר פְּרָעָה כָּל פֶּעַם דֶּרֶךְ מוֹסֵר. [אף] כִּי יוֹדַע הִיא פְּרָעָה כִּי מִשָּׁה הוּא הַמַּעֲתִיר, כִּי כֵן אָמַר לֹא לְמִתִּי אֶעֱתִיר לָךְ, וְהֶעֱתַרְתִּי אֵל ה', אֶפְרָשׁ אֶת פְּפִי אֵל ה', כִּי לֹא יִדְבַר מִשָּׁה בְּזֶה לְשׁוֹן רַבִּים, שְׁלֹא יוֹצֵא שִׁקְר מִפִּי".

(עולמות שחרבו)

פעם סיפר הגה"צ רבי אברהם יפה'ן זצ"ל באוזני האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל מעשה המלמד על מדת האמת של חכמי תנועת המוסר, וכה סיפר:
פעם קיבל רבי זונדל מסלנט מכתב מאחד מתלמידיו בחו"ל שיתפלל עבור רפואת אשתו. קרא רבי זונדל למשמשו ואמר לו לכתוב בשמו כי הוא מתפלל עבור החלמתה. המשמש ערך מכתב קצר, והגישו לרבי זונדל לחתום. עיין רבי זונדל במכתב, סילקו מעליו ואמר למשמשו: לא אוכל לחתום על דבר שקר, אמרתי לך לכתוב כי 'אני מתפלל', ואתה כתבת כי 'אנו מתפללים', בלשון רבים, והרי זה נראה כשקר.

סיים רבי אברהם את סיפורו ואמר: ראו עד היכן דקדק אותו גאון על מדת האמת, שהרי היה אפשר לטעון כי דרך עונה היא לכתוב לשון רבים, אבל האמת קודמת לכל.

”הם שמעו שהוא ה’שפיץ’ של הישיבה, אבל אני יודע שהוא בחור די בינוני... מה עלי לענות להם?”



ציר: יואל וקסברג

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

לו לספר גם גנאי פחות חמור, מדין 'מבשרך על תתעלם'. ומוסיף 'החפץ חיים', כי אם החיסרון הוא מצד מיעוט חכמת התורה שיש במשודך, אין לגלות לשואל, דאיהו דאפסיד אנפשיה, שהיה לו להוליכו אצל בעלי תורה שינסו את כח חכמתו וידיעתו עד היכן מגעת... ומדלא עשה כן נתראה בדבר. וב'באר מים חיים' מוסיף רבנו, שהבוחנים צריכים לברור את תשובתם היטב על פי ענין השידוך, עד איזה גבול צריכה באמת להגיע ידיעתו בתורה, ושלא יגדילו את חסרון ידיעתו יותר ממה שהוא. ב'ביאורים ומוספים' מביאים בעניין זה את דעת הגר"י פ"שר, שכשמבררים על בחור בינוני אם הוא מצויין ביותר, וידוע שהמבררים הם אנשים פשוטים ובחור זה הוא שידוך טוב עבורם, ושמה שהם מחפשים הוא למעלה ממעמדם ודרגתם, אסור לפרט להם שבחור זה אינו מצויין. וכן דעת הגר"נ קרליץ, והוסיף שאם האדם שמבררים אצלו אינו מכיר את השואל, ואם כן אינו יכול לענות לו כפי שמתאים לו, יתכן שהעצה היא לענות באופן כללי. ומאידיך, במקרה הפוך, כאשר רואה הנשאל שהבחור כלל אינו תואם לרמה שמחפש הצד השני, כתבו כמה פוסקים שעליו להניח שהבחורים שאצלם ביררו לא אמרו את האמת, ומצווה עליו לגלות את האמת לצד הכלה.

חלק הכללים של הלכות רכילות ב'חפץ חיים' מסתיים מכלל ט' ומשם מתחיל חלק הציורים, בו מתאר רבנו 'החפץ חיים' תרחישים מצויים בחיי היום יום ומפרט את הדין בהם.

הציור השלישי עוסק בשידוכים – סוגיה רגישה ומורכבת שכל אחד נתקל או עשוי להתקל בה במהלך חייו. נושא זה כרוך בשאלות כבדות משקל, ולעתים של דיני נפשות ממש. מה בדיוק מותר לענות כאשר מבררים אצלנו על פלוני או פלונית? מה חייבים לומר ומה אפשר להעלים? שאלות אלו דורשות בירור עמוק ורציני, ובמקרה הצורך יש לעיין היטב במקורות ולהיוועץ במורה הוראה. כאן נזכיר קווים כלליים בלבד העולים מדברי 'החפץ חיים', ונביא בקצרה כמה נידונים מבין רבים המובאים ב'ביאורים ומוספים' של 'דרשו'.

'החפץ חיים' כותב כי אסור לומר שום חיסרון על משודך, מלבד אם מדובר ב'חסרונות עצומים'. הגדרת 'חסרונות עצומים' היא – או חולי פנימי נסתר שאם המחותר היה יודע ממנו לא היה מתרצה לשידוך, או אפיקורסות. לא ניכנס בעניין זה לפרטים, כיון שכאמור, במקרים כאלו יש לעיין היטב, להיוועץ במורה הוראה ולברר את הדין בכל מקרה לגופו. על כל פנים, מלבד חסרונות אלו אין לומר כל גנאי על המשודך, וב'ביאורים ומוספים' מובא כי ב'תשובות והנהגות' הסתפק לגבי מקרה שהנשאל הוא קרוב משפחה שסומכים עליו, האם מותר

המוסר היומי

אם ביטל מצות תפילין ולא עשה תשובה, כשיקום בתחיה תחסר לו אותה היד שהיה ראוי להניח עליה תפילין. וכן יקרה בשאר האיברים...



מתוך לימוד המוסר היומי בספרי החפץ חיים:

שבעת מיתתו היו לו כל האיברים, אבל נעשו עפר וצריך להחיותם, ובמה? בקיום מצוות התורה! וכיון שלא עשה אותן, במה יחיו? ויהיה גילוי ההשגחה נורא מאוד, דכלל ישראל, אפילו בעלי מומים שמתו, יתפאו כולם בחסד השי"ת, ויהיו שלמים, ואותם האנשים שביטלו במזיד מצוות ה' ולא רצו לקיימן, יקומו בחסרון איברים, ויראו הכל שדין הקב"ה אמת וצדק. [חומת הדת, פרק יח]

”איתא במדרש דכל מצוה ומצוה מחיה את האבר שמקיים אותה. ונמצא, דאם במזיד מבטל מצוה אחת ואינו רוצה לקיימה, הגם שמקיים שאר מצוות וזוכים כל איבריו להתנער מעפרם ולעמוד לתחיה בזכות המצוות שקיימו בהם, אבל העפר של אותו אבר אין עליו שם חיות להחיותו. וכגון אם ביטל מצות תפילין ולא עשה תשובה, כשיקום בתחיה תחסר לו אותה היד שהיה ראוי להניח עליה תפילין, וכן יקרה בשאר האיברים. והגם



הרוח העזה הטילה פתיתי שלג, ורבנו המתין רועד לבוא המכונית. עלה, הסתובב ברחובות העיר ופקד כתובת אחר כתובת. "יש כאן מת מצוה חי! בר מצוה קודרת!"

הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל מגייס גדולי עולם לבר מצוה ביום מושלג

לְאוֹת עַל יְדֵכָה וְלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ (שמות יג, טו)

בכל אדם מצא מרן הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל את הנקודה הטובה, ולכל אדם היתה בפיו מילה טובה. העיד בנו הגאון רבי אליהו שליט"א: "לא היה אצלו מושג של 'אנשים פשוטים', אנשים 'קטנים'. כל אחד ואחד היה חשוב בעיניו, יהודי שנברא בצלם והוא בן למקום".

במשך תקופה ארוכה מתפלל היה ב"מעון לגלמוד", והכיר כל קשיש וכל גלמוד, ידע על מחלותיו ומיחושיו והתעניין בהם, והזקנים שמחו כל כך לספר ולשפוך את לבם. לכל אחד אמר: "בוקר טוב, מה שלומך, מה שלום בני משפחתך?" התעניינות ששימחה את האומללים על תשומת הלב. הם חשו חשובים ובעלי ערך, שיתפוהו בבעיותיהם וחרדותיהם, וציפו בכליון עינים לבוקר הבא, לפגישה הבאה.

האירוסין במחיצת פשוטי העם

רבינו נסע במשך שעות ארוכות לאירוסים תלמידים בערים רחוקות. אם ארגנו הסעה, היה שמח ושימח את הנוסעים בדרך, כשהוא מרומם את מצב הרוח. פעם נסע לעיר מרוחקת, לאירוסים תלמיד, ומצא שהמחותנים והנאספים משני הצדדים הינם יהודים פשוטים שבפשוטים. המעמד היה עבורם כמפגש חברתי, וכל מעייניהם נתונים היו באוכל וברכילות. כמעט ולא השגיחו ברב, ולא היה טעם להתעכב בשמחה.

ראה רבינו שהחתן חש שלא בנוח מאוירה זו, ומה יאמרו בישיבה על אירוסין שכאלו. מיד נטל לידיו את שבט המנצח, שורר פיוטים לכבוד החתן וסחף עימו את הקהל, השמיע דברי תורה מאירים ושמחים כהבנתם, דיבר בעיקר בשבח החתן, ושידעו שהיום מוקמות ישיבות ומתיבתות לרוב, וקל למצוא משרת הוראה תורנית ולהתפרנס בכבוד מתוך כבוד.

מדגים היה כיצד יקומו לכבודו בהכנסו, כן, זה החתן גדול יהיה. יקראוהו חכם, וינשקו את ידו. בחכמה עשה אביו כששלחו ללמוד בישיבה, ובחכמה עשה חותנו כשבחר בו בלחן. מהם יראו וכן יעשו, וינחלו שני עולמות...

כך הפך את המעמד למסיבה של מצוה, חדורת רגשי קודש שנזכרה זמן רב

הן על ידי החברים, הן על ידי הקרובים. ובעיקר, על ידי החתן אסיר התודה. בר מצוה בשלג

ארע פעם שירושלים היתה כמשותקת מחמת השלגים הכבדים שירדו בלא הפוגה במשך יומיים רצופים. הקור העז והשלג העמוק לא הרתיעו את רבינו, גם לא העובדה שהתחבורה שבתה. הוא בוסס במרובד השלג, ופילס דרכו לבית אחד ממתפללי בית הכנסת "אהל רחל" הקבועים, שהכניס את בנו באותו ערב לעול המצוות. רבינו הבין שבמזג אויר זה לא יבואו רבים, והמצוה לשמח כפולה ומכופלת. אך המציאות העגומה עלתה על כל מה ששיער.

רבינו הגיע לביתם שברחוב הרב פולנסקי, כשהוא קפוא ומרובב בשלג, ומצא את הבית ריק! השולחנות ערוכים, האורות דולקים, והאווירה נכאה. בבית נכחו רק חתן בר המצוה, הוריו ורבינו. כמה שמחו לבואו, וקיוו שיפזר מעט את הקדרות, ויצהיל את הלבבות כמנהגו. אבל רבינו, אך בירך את החתן ואת הוריו, מסר את המתנה וביקש את סליחתם: "אשוב בעוד כמחצית השעה", אמר לנער המאוכזב.

בעלטה הליל עשה דרכו, כשהוא מבוסס בשלג הכבד, עד שהגיע לטלפון ציבורי. באצבעות קפואות שילשל אסימונים וחיג לבעל רכב עם גלגלים גבוהים שיכול לנוע בשלג. הרוח העזה הטילה פתיתי שלג מעקצצים, ורבינו המתין רועד לבוא המכונית. עלה, ופקד על הנהג כתובת אחר כתובת. בכל מקום עלה למעונו של אחד מענקי דור דעה, והכריז בגיל: "יש כאן מת מצוה חי! בר מצוה קודרת! מצוה נדירה שאין לעשותה על ידי אחרים!" העליצות והרצינות, הדביקו. כך הצטרפו אליו, מורו ורבו הגאון רבי עזרא עטיה, ראש הישיבה הנערץ. המקובל האלקי חכם אפרים הכהן, ועוד. התחנה האחרונה היתה בבית הורי חתן הבר מצוה, ובזה אחר זה ירדו הגאונים הקדושים, בעוד רבינו נשאר לשלם לנהג ולהודות לו מקרב לב על עזרתו החיונית בקיום המצוה הנעלה. הוא הצטרף אל החוגגים, והפעם מצא שפני הנער והוריו זוהרים וקורנים.

(מתוך רבינו האור לציון)